

Johanna Hulkko

GEOETSIVÄT

ja revontuljen salaisuus

Kuvittanut Jari Paananen

Karisto
Hämeenlinna

Taiteen edistämiskeskus on tukenut tämän
kirjan kirjoittamista.

Kiitos Orre79

Teksti © Johanna Hulkko ja Karisto /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2021
Kuvitus © Jari Paananen

ISBN 978-951-1-39368-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

1.

Oli jouluaatto, ja koko vuoden paras hetki oli käsillä. Isä, Pekka ja Raparperi istuivat sohvalla vatsat pulleina. He olivat kaikki syöneet seisovasta pöydästä aavistuksen verran liikaa. Niin kävi helposti, kun monenlaisia herkkuja oli rajattomasti tarjolla. Isä oli innostunut erityisesti sieni- ja punajuurisalaateista, ja nyt hänen huulensa olivat söpön punaiset.

Pekan lempiruokaa pitopöydässä oli ollut porkkanalaatikko ja Raparperin savulohi.

Kun jälkiruoaksi oli vielä tarjottu paksua riisipuuroa sekahedelmäsopan kanssa, Raparperinkin oli ollut pakko avata housunappinsa.

He olivat hädin tuskin jaksaneet kävellä kodalleen. Hanget kävelytien molemmin puolin nousivat korkeina, ja eriväriset jäälyhdyt valaisivat tietä. Maisema oli kuin sadusta. Taivaalla vilkutti Linnunradan tähtivyö.

Pienen mäen päällä heitä odotti satumaisista yöpymispaikoista ihmeellisin. Se oli kota, erityinen suippohuippuinen rakennus, jonka muoto jäljitteli perinteisiä saamelaisien asumuksia. Puolet siitä oli rakennettu lasista. Olohuoneen ikkunasta avautui näkymä suurelle järvenselälle. Revontulia saattoi siis bongata omalta sohvalta.

Pekka oli täyttänyt edellisenä kesänä pyöreitä. Hänen setänsä Mikko oli matkailu-

yrittäjänä Muoniossa, Lapissa, ja setä oli kutsunut koko perheen vierailulle luokseen. Hän oli varannut heille alueen parhaan kodan koko jouluksi. Sen mahtavampaa syntymäpäivälahjaa ei kukaan voisi keksiä.

Vaikka ajomatka oli ollut pitkä, tämä hetki oli sen arvoinen. Vatsa oli pullollaan hyvää ruokaa, ja sohva alla upotti pehmeänä. Kohta he pääsisivät pakettien kimppuun.

Aina tavallisesti jouluaattoiltana isä sai yhtäkkiä puhelinsoiton. Joku sukulainen ilmoitti tarvitsevansa kipeästi apua. Milloin oli kyse kiinni juuttuneesta uuninluukusta, milloin piippuun ahtautuneesta variksesta. Yhteistä puheluille oli, että joku tai jokin oli juuttunut jonnekin ja pelastajaksi tarvittiin kaikista maailman ihmisistä juuri isä.

Pienenä se oli ollut Raparperista kama-
laa. Isä joutui aina lähtemään, ja jos oikein

huono tuuri kävisi, häneltä jäisi joulupukin vierailu välistä.

Niin aina tapahtuikin. Vain muutama minuutti sen jälkeen, kun isä oli lähtenyt irrottamaan jotain jostakin, ovelta kuului kolkkutus.

Jo monena jouluna Raparperi oli ehdottanut, että joulupukin ei enää tarvitsisi vierailla perheessä. Isä oli suostunut.

”Me ollaan jo kaikki niin isoja, ettei joulupukin tarvitse käydä”, hän oli sanonut ja iskenyt silmää.

Mutta silti puhelin soi aina juuri sillä hetkellä, kun paketit piti kantaa esille portaidenaluskomerosta.

Jälkikäteen isä selitti, että joulupukki oli lapsille niin tärkeä. Raparperista ei tuntunut erityisen mukavalta tulla kutsutuksi lapseksi, kun yläkoulu odotti seuraavana

syksynä. Mutta pakkohan se oli myöntää, että isän hassussa leikissä oli oma viehätyksensä. Kai se oli jo yksi heidän perheen jouluperinteistä.

Aattoiltaisoin joulupukin vierailun jälkeen, kun isä oli vihdoinkin saanut irrotetuksi pesäpallon naapurin trumpetista tai kärpäs-paperin mummon nutturasta, hän oli hyvin iloinen ja ylpeä. Ei Raparperi raaskinut moittia häntä lupauksen rikkomisesta.

Täällä matkoilla Raparperi piti selvänä, ettei pukki saapuisi. Isäkin oli vienyt kännykkänsä makuuhuoneeseen ja sanonut kovaan ääneen:

”Tänä aattona minun apuani ei sitten tarvitakaan.”

Jostain syystä hän ei silti ollut näyttänyt surulliselta vaan pikemminkin innostuneelta.

Juuri kun Raparperi ojensi toistamiseen kätensä kohti konvehtirasiaa, ovelta kuului koputus. Isä oli kärppänä ylhäällä.

”Kukahhan se siellä tulee?”

Pekkakin näytti yllättyneeltä. Kun ovi avautui, hän purskahti nauruun.

2.

Ovella seisoj joulupukki, mutta ei mikä tahansa punanuttu vaan poroksi naamioitunut pukki tai pukiksi naamioitunut poro tai ehkä kuitenkin poropukiksi naamioitunut ukko. Pekka ei ollut saada hihitystään laantumaa, mutta isä näytti ylpeältä.

”Onko täällä kilttejä lapsia?” poropukki kysyi.

Raparperi huokaisi ja nosti kätensä. Myös isä ja Pekka viittoilivat innokkaasti.

Lahjojen tuojan luonneroolin ottanut mies ei ollut Raparperille tuttu. Luultavasti

hän oli joku Mikko-sedän ystävistä. Vaikka hän oli huvittava näky, hän paneutui työhönsä tarkasti. Vierailu oli kuin suoraan Joulupukki-laulusta. Lopuksi vedettiin piirileikkikin niin tunteella, että yksi pukin sarvista melkein irtosi kiinnittimistään.

”Aika lähteä seuraavaan kotiin”, pukki sanoi hikisenä ja sarvi lerpattaen.

Raparperille oli kolme pakettia. Perhe oli sopinut, että kaikki ostivat yhden paketin toisilleen. Isän ja Pekan saalis oli sovitut kaksi pakettia, mutta Raparperi sai aina myös kolmannen. Se sisälsi yleensä suklaarasian tai jonkin muun herkun, jonka hän sai syödä aivan yksin. Tietysti hän tarjosi aina myös muille, mutta hänen se silti oli.

Ensimmäisestä paketista löytyivät lämpimät ja kevyet istuin- ja makuualustat. Niitä hän oli toivonutkin. Etsivät olivat jo pitkään

suunnitelleet, että lumiretki Luodon saareen olisi tämän talven ohjelmassa.

Toisesta paketista löytyi talvimakuupussi.

Kolmannessa oli uutuussuklaita, jotka isä ja Pekka olivat itse koonneet rasiaksi. Kanteen oli tulostettu hieno ryhmäkuva etsivistä. Raparperi tuskin malttoi odottaa, että ystävät tulisivat ja hän saisi jakaa rasian heidän kanssaan.

Seuraavana päivänä loput Geoetsivät saapuisivat. Sallin ja Emmin isällä oli uusi sähköauto, ja hän oli päättänyt osallistua kokoontumisajoihin Tromssassa. Matkalla hän jättäisi etsivät kolmeksi yöksi Raparperin perheen luo Muonioon. Edessä olivat hauskat päivät. Ohjelmassa oli paitsi geokätköilyä ja revontulien ihmettelyä kaamoksessa myös lumiveistokisa.

Kun Raparperin isä oli syksyllä kuullut

mökkikylän jokavuotisesta kilpailusta, hän oli alkanut heti harjoitella. Hänellä oli pitkä kokemus kuvanveistosta muovailuvahalla ja selkeä visio siitä, mihin hän kisatyöllään pyrki. Hän lupasi auliisti, että etsivätkin voisivat osallistua suunnitelman toteuttamiseen.

Huono lumitilanne oli kuitenkin tehnyt treenaamisesta tuskaista.

Isä oli suunnitellut veistävänsä lumesta luonnollisen kokoisen hirven, komean sarvipään, joka yllättäisi kaikki monimuotoisuudellaan ja jyrkyydellään.

Kun lunta ei satanut riittävästi, hän vaihtoi aiheeksi shetlanninponin. Vanterra ja söpö ratsu keräisi varmasti tuomarien äänet.

Kun lunta ei ollut riittänyt poniinakaan kuin vasemman koiven verran, aihe oli vaihtunut siiliksi.

Pikkuruinen päästäinen siitä lopulta oli tullut, eikä sellaiseksikaan erityisen vaikuttava.

Isä oli suivaantunut lumenpuutteesta niin, että oli alkanut salaa valmistaa lunta perheen pakastinlokerossa jättämällä sen raolleen. Touhu oli kuitenkin loppunut lyhyeen, kun Pekka oli huomannut, että viikonlopun ruoaksi varatut vegepuikot olivat hautautuneet paksun jääkerroksen alle.

Onneksi lunta alkoi lopulta tulla, ja pian isällä oli materiaalia riesaksi asti. Talven mittaan hän vietti pitkiä päiviä takapihalla kolaamassa ja muotoilemassa teostaan. Patterilla roikkuvien, lumikokkareisten lapasten rivi oli jokapäiväinen näky Raparperin eteisessä.

Isä oli yrittänyt houkutella lisäapua teoksensa toteuttamiseen. Nyt ei ollut kyse enää

hirvestä eikä päästäisestä vaan luvassa oli jotain eepistä.

Etsivät kuitenkin halusivat osallistua kisaan omana joukkueenaan. Pienen neuvottelun jälkeen isä oli ymmärtänyt, että hänellä voisi silti olla tärkeä rooli kisaajien huoltojoukoissa. Pekka oli viisaasti muistuttanut häntä siitä, etteivät huippu-urheilijakaan selvinneet ilman huoltajia. Sen jälkeen isä vähensi kolaamista ja siirtyi pohtimaan, mikä olisi täydellinen ruokavalio lumiveistäjille.

3.

Joulupäivän aamuna Raparperi seisoivat vastaanotossa odottamassa ystäviään. He olivat sopineet treffit yhdeksäksi.

Isä, Pekka ja Raparperi olivat nauttineet aamiaisen lomakeskuksen ravintolassa. Syötiinköhän Lapissa aina näin paljon, Raparperi mietti. Sitten tuttu hahmo avasi ulkooven. Ensimmäisenä sisään keikkui Sallin punainen tupsupipo ja heti hänen perässään seurasivat isosisko Emmi, tyttöjen isä sekä Petteri ja Pasi-Antero rinkat ja makuupussit selässään.